
Kyrkomötet
Motion 2018:36
av Berth Löndahl

Utvärdera strukturutredningen

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att tillsätta en utredning med uppgift att utvärdera vilka konsekvenser, positiva och/eller negativa, som strukturutredningens genomförande fått och så även föreslå nödvändiga åtgärder för att komma till rätta med eventuella problem som kan ha uppstått.

Motivering

Att upprepat återkomma med en motion i samma ärende är förmodligen inte tillbörligt. Inte desto mindre är det nödvändigt – och kanske kan en ny mandatperiod också medföra en annan syn på frågan om att utvärdera strukturutredningen och dess konsekvenser.

Den s.k. strukturutredningens förslag genomfördes för hela Svenska kyrkan (med undantag för Göteborgs kyrkliga samfällighet) den 1 januari 2014. Med 2018 års utgång blir det således för fem år sedan. Ännu har ingen utvärdering gjorts av följderna, som på många håll har blivit stora och inte alltid med gott resultat. Det är därför av nöden att snarast göra en utvärdering, som, om kyrkomötet bifaller motionen, ändå inte kommer att ligga färdig förrän om ytterligare minst ett år. Det betyder att ärendet brådskar, att det ska gå sex år mellan en genomgripande reforms genomförande och dess utvärdering är uppseendeväckande.

Vad har blivit bra? Vad behöver korrigeras? Vad var rentav bättre i den förra organisationen? Ett av motiven till strukturutredningens förslag var att hejda församlingsdöden. Har den intentionen också infriats? Eller finns en tendens till att stora pastorat med många församlingar också förändras till enförsamlingspastorat, vilket i så fall har minskat antalet församlingar än mer.

En utvärdering krävs inte minst utifrån exempelvis följande frågeställningar – och här återkommer jag delvis till liknande formuleringar som i min tidigare motion:

- ◆ Hur har ekonomin i pastoraten påverkats? Har den blivit bättre eller sämre?
- ◆ Har den organisatoriska förändringen främjat främst verksamheten eller administrationen? Det finns en tendens i stora organisationer att man med förändringar mer löser administrativa problem än verksamhetsrelaterade.
- ◆ Vilka konsekvenser har förändringen av var besluten fattas fått? Har beslutsprocesserna blivit snabbare med kortare beslutsvägar eller tvärtom?
- ◆ Vilka har följderna blivit i fråga om balansen mellan de som lokalt utför den egentliga verksamheten och de administrativa kanslierna?
- ◆ Tjänstetillsättningar? Har den nya organisationen medfört fler eller färre sökande till tjänster i de stora pastoraten?

Mot 2018:36

- ◆ Vilka skillnader föreligger mellan följderna för de små landsortspastoraten och de stora pastoraten som t.ex. Lund, Helsingborg, Örebro, Malmö osv.? Har den nya organisationen varit bra eller mindre bra oavsett storlek?
- ◆ Hur uppfattar aktiva gudstjänstdeltagare, andra deltagare i kyrkans verksamhet respektive mer passiva kyrkomedlemmar förändringarna? Har gudstjänstlivet främjats av omorganisationen?
- ◆ En avsikt med strukturutredningen var att de små församlingarna skulle räddas. Har detta uppnåtts? På inte så få håll tycks trenden ha varit den motsatta, nämligen att det stora pastoratet har organiserats som en enda församling.
- ◆ Hur upplever ledamöter i församlingsråd, verksamhetsråd eller motsvarande och kyrkoråd den nya organisationen?
- ◆ Hur uppfattar kyrkans nya chefer på olika nivåer reformen? Hur bedömer tidigare kyrkoherdar som blivit arbetsledare i lokala enheter omorganisationen?

Bunkeflo den 24 juli 2018

Berth Löndahl (FK)